

אורא דאמריקה

נחום צמח הציג את "הרבוק" באנגלית בסאן פראנציסקו.
להקה תבקר בכל הערים הגדולות של קליפורניה.
(הארץ - ידיעות)

יצירת-בראשית" שהשקיע כעשרים שנות
חיים ביצירת התיאטרון העברי. שהטביע
את אש-נשמתו בהבימה, שעמד נגד כל
הקמים עליו ברוסיה הסובייטית והיבסקית—
שלא אחר עמד על הבימה לכרותה!
והוא לא מעל בעברית ולא כנד בה.
הנה דוקא באמריקה החפשיה. כמו לרבי
עיס, עזב את דגלו והחליף את העברית
באנגלית.

ואין אני מתכין כאן להאשימו:
אל תרון את הברך עד שתגיע למקומו!
אולם מכאן ראיה נוספת ומוסר—
השכר בשבילנו: אם יש ברצוננו באמת
ש-הבימה תחקים להבא הרי עלינו
לבנות לה בית בארצנו שאוירת חיי-
נשמות. ומבחינה זו עומדת הבימה עתה
על פרשת-דרכים: דרך החיים ודרך המוות...
אל ניתן ל-הבימה לנסול מאינרא
רמה לכירא עמיקחא...
נחום איש גמ"ז

דוקא בימים אלה. כשהיינו עדי-
ראיה ועדי שמיעה לחגיגות יובל העשור
של הבימה, בזמן שארץ ישראל התר-
בותית והעובדת השתתפה מתוך החפעלות
והתלהבות בחגיגה זו, ובשם חבר הסופרים
העברים עם הארי שבחבורה ה. נ. ביאליק
נשלח כרוז לבצר לה מקום במזורה—
נחקבלה הידיעה ע"ד הצגת "הרבוק"
באנגלית ע"י ג. צמח, יוצרה ומחוללה של
הבימה; ויש בזה מאירוניה של הגורל,
כעין קענ מפוסתופל, מרגריה של יוצר
שיצירתו ניצחה והוא בעצמו נוצח.

כי הרי גלוי וידוע הוא לכל ואין
זה סוד: אלמלא ג. צמח, האדם בעל
רצון הברזל והמרץ הרב עד אין לשער,
לא היתה הבימה יכולה בשום אופן
להתקיים בין הנהשולים הנורפים והעזים
שקמו עליה לבלעה; ואם לא נטרפה
סירתה הרי הרבה והרבה יש לה להודות
לאיש הזה; ואותו האיש שחונן מיסוד